

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Ταχ. Δ/ση : Λεωχάρους 2
Ταχ. Κωδ. : 105 62 ΑΘΗΝΑ
Πληροφορίες : Ε. Αυγερινού
Τηλέφωνο : 210 3224997
FAX : 210 3235135
e-mail : e.avgerinou1@minfin.gr

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

ΚΟΙΝ: Βουλευτή κ. Αικατερίνη Μονογυιού
(Διά της Βουλής των Ελλήνων)

ΘΕΜΑ: Σχετικά με την υπ' αριθμ. πρωτ. 8850 / 13-08-2020 Ερώτηση

Σε απάντηση της υπ' αριθμ. πρωτ. 8850/13-08-2020 Ερώτησης που κατέθεσε η Βουλευτής κ. Αικατερίνη Μονογυιού, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Α. Το Ελληνικό Δημόσιο σε συνεργασία με όλους τους συναρμόδιους φορείς λαμβάνει το τελευταίο διάστημα τα κατάλληλα μέτρα για την ενίσχυση των επιχειρήσεων εν μέσω της κατάστασης που αντιμετωπίζουμε.

Στο πλαίσιο αυτό έχουν θεσπιστεί νομοθετικές διατάξεις οι οποίες στόχο έχουν τη στήριξη των επιχειρήσεων. Συγκεκριμένα, έχει ήδη ψηφιστεί ο ν.4701/2020 (Α'128) «Πλαίσιο χορήγησης μικροχρηματοδοτήσεων, ρυθμίσεις χρηματοπιστωτικού τομέα και άλλες διατάξεις» με τον οποίο παρέχεται η δυνατότητα χορήγησης πίστωσης έως 25.000 ευρώ, σε πολύ μικρές επιχειρήσεις, σε φυσικά πρόσωπα για τη σύσταση πολύ μικρών επιχειρήσεων, σε φυσικά πρόσωπα που ασκούν ατομική επιχειρηματική δραστηριότητα, σε άτομα που θέλουν να εκπαιδευτούν ώστε να μπουν στην αγορά εργασίας και σε άτομα τα οποία ανήκουν σε ευάλωτες κοινωνικές ομάδες.

Β. Από πλευράς ενωσιακού δικαίου κρατικών ενισχύσεων, ως νομική βάση για την χορήγηση ενισχύσεων σε επιχειρηματίες τουριστικών καταλυμάτων που πλήττονται από τις συνέπειες της έξαρσης του COVID-19, θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί:

I. το άρθρ. 107 παρ. 2 στοιχείο β) της Συνθήκης για την Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), το οποίο προβλέπει την δυνατότητα αποζημίωσης επιχειρήσεων για ζημιές που έχουν υποστεί λόγω έκτακτων γεγονότων, όπως είναι η έξαρση της νόσου COVID-19,

II. η Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΕΕ) αριθ. C (2020) 1863/19.03.2020 «Προσωρινό πλαίσιο για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης με σκοπό να στηριχθεί η οικονομία κατά τη διάρκεια της τρέχουσας έξαρσης της νόσου COVID-19», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.¹ Ενδεικτικά σημειώνεται ότι i) το τμήμα 3.1 του Προσωρινού Πλαισίου, προβλέπει την δυνατότητα χορήγησης, μέχρι τις 31/12/2020, ενισχύσεων έως 800.000€ ανά επιχείρηση, ii) το τμήμα 3.3. προβλέπει ενισχύσεις με την μορφή επιδοτούμενων επιτοκίων για δάνεια προκειμένου να διασφαλιστεί η πρόσβαση σε ρευστότητα, iii) το τμήμα 3.9 προβλέπει την δυνατότητα χορήγησης, πριν από τις 31/12/2020, ενισχύσεων με την μορφή αναβολής καταβολής φόρων και/ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης (η καταληκτική ημερομηνία για την αναβολή δεν είναι μεταγενέστερη της 31ης Δεκεμβρίου 2022) και iv) το τμήμα 3.10 προβλέπει ενισχύσεις με την μορφή επιδοτήσεων μισθού για την αποφυγή απολύσεων κατά τη διάρκεια της έξαρσης της νόσου COVID-19. Σε όλες τις ανωτέρω περιπτώσεις θα πρέπει να διασφαλιστεί ότι πληρούνται οι ειδικότερες προϋποθέσεις που αναφέρονται σε κάθε τμήμα, και

III. εναλλακτικά, ο Καν. 1407/2013 σχετικά με τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (de minimis).

¹https://ec.europa.eu/competition/state_aid/what_is_new/TF_consolidated_version_amended_3_april_8_may_and_29_june_2020_el.pdf

Συγκεκριμένα δε, κατ' εφαρμογή της ως άνω Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (σημείο II), η Κεντρική Μονάδα Κρατικών Ενισχύσεων (Κ.Μ.Κ.Ε.) μερίμνησε για την κοινοποίηση προς την ΕΕ, των ακόλουθων καθεστώτων ενίσχυσης, αρμοδιότητας του Υπουργείου Οικονομικών:

- Του καθεστώτος της επιστρεπτέας προκαταβολής [σχετικές οι με αριθμ. C (2020) 2281/7.4.2020 (SA 56815) και C (2020) 5404/31.07.2020 (SA 58047) εγκριτικές αποφάσεις της ΕΕ] με στόχο την ενίσχυση επιχειρήσεων ανεξαρτήτως κλάδου, συμπεριλαμβανομένων των ΜΜΕ, που έχουν πληγεί λόγω της εμφάνισης και διάδοσης της νόσου του κορωνοϊού Covid-19 κατά τους μήνες Μάρτιο, Απρίλιο και Μάιο 2020. Το μέτρο συνίσταται στην παροχή ενίσχυσης συγκεκριμένου ύψους το οποίο, εφόσον πληρούνται συγκεκριμένες προϋποθέσεις, επιστρέφεται εν μέρει στο Κράτος.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΑΑΔΕ από την πλατφόρμα myBusinessSupport:

- Κατά την 1^η φάση (Μάρτιος), οι δικαιούχοι (ΑΦΜ) ήταν 52.490 και το συνολικό ποσό διαμορφώθηκε στα 601.813.400,98 ευρώ (μ.ο. 11.465,3 ευρώ).

- Κατά τη 2^η φάση (Μάρτιος- Μάιος), οι δικαιούχοι (ΑΦΜ) ήταν 89.729 και το συνολικό ποσό διαμορφώκε στα 1.259.587.721,16 ευρώ (μ.ο. 14.037,7 ευρώ).

Συνολικά, από τις δύο πρώτες φάσεις υλοποίησης του σχήματος της επιστρεπτέας προκαταβολής προς επιχειρήσεις –σύμφωνα με τα στοιχεία μέχρι τις 31.07.2020- το συνολικό ποσό που έχει διατεθεί ανέρχεται στα **1.861.401.122,14 ευρώ**.

Επιπρόσθετα, από τις 11 έως τις 28 Σεπτεμβρίου ήταν σε εξέλιξη η διαδικασία υποβολής εκδήλωσης ενδιαφέροντος στο πλαίσιο του τρίτου κύκλου της επιστρεπτέας προκαταβολής, κατά τον οποίο το συνολικό ύψος χρηματοδότησης ανέρχεται στο 1,5 δισ. ευρώ.

- Του καθεστώτος αποζημίωσης ειδικού σκοπού σε αυτοαπασχολούμενους, ιδιοκτήτες ατομικών επιχειρήσεων, συμπλοιοκτησίες, κοινωνίες αστικού ή κληρονομικού δικαίου κερδοσκοπικού χαρακτήρα με εξαίρεση τις κοινωνίες κληρονόμων εταίρων Ε.Π.Ε, καθώς και επιχειρήσεις με τη μορφή ομόρρυθμων, ετερόρρυθμων, περιορισμένης ευθύνης εταιρειών και ιδιωτικών κεφαλαιουχικών εταιρειών (ΙΚΕ), εκτός των ανωνύμων εταιρειών, οι οποίες δεν απασχολούν εργαζόμενους ή απασχολούν μέχρι και είκοσι (20) εργαζόμενους (ήτοι σε υποσύνολο των ΜΜΕ), σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους της ΚΥΑ αριθμ. 39162 ΕΞ 2020/2020 (Β'1457), ως ισχύει, για τον πρώτο κύκλο που αφορούσε στο διάστημα από 17 Μαρτίου έως και 30 Απριλίου 2020 και της ΚΥΑ ΓΔΟΥ 134/16.06.2020 (ΦΕΚ Β' 2377), ως ισχύει, για το δεύτερο κύκλο που αφορούσε το μήνα Μάιο 2020. Επισπεύδουσα Υπηρεσία είναι η ΓΔΟΥ του Υπουργείου Οικονομικών (σχετικές εγκριτικές αποφάσεις της ΕΕ C (2020) 3189 final/11.5.2020 και C (2020) 5376/30.7.2020) και ο συνολικός προϋπολογισμός του ανέρχεται σε 500.000.000 €. Σημειώνεται πως, έχει τεθεί σχέδιο ΚΥΑ για τον τρίτο κύκλο της αποζημίωσης για το μήνα Ιούνιο 2020, του οποίου επίκειται η κοινοποίηση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή². Επισημαίνεται ότι από την ανωτέρω Ανακοίνωση της Επιτροπής (Τμήμα 3.10), τίθενται συγκεκριμένοι ποσοτικοί περιορισμοί ως προς το ύψος της ενίσχυσης που είναι δυνατόν να χορηγηθεί σε αυτοαπασχολούμενους ή ιδιοκτήτες μικρών επιχειρήσεων προς αντιστάθμιση της απώλειας του εισοδήματός τους, τους οποίους δεν δύνανται να υπερβούν οι ελληνικές αρχές.

Τέλος, σας ενημερώνουμε ότι η Κ.Μ.Κ.Ε., στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, μερίμνησε για την κοινοποίηση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή του καθεστώτος ενίσχυσης του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων που αφορά το πρόγραμμα εγγυοδοσίας (σχετικές εγκριτικές αποφάσεις της ΕΕ C (2020)2222 final/3.4.2020, C (2020) 2940 final/30.04.2020, C 5060 (2020) / 17.7.2020). Το καθεστώς αυτό αφορά στη χορήγηση εγγυήσεων από το Ταμείο εγγυοδοσίας του ΕΤΕΑΝ προς κάλυψη δανείων (σε ποσοστό 40% του συνολικού χαρτοφυλακίου) με τη μορφή κεφαλαίων κίνησης σε επιχειρήσεις κάθε κλάδου και νομικής μορφής και επιδότησης της σχετικής προμήθειας ασφαλείας, συνολικού προϋπολογισμού 2.250.000.000 ευρώ. Για την υλοποίηση του εν λόγω προγράμματος αρμόδιο είναι το Υπουργείο Ανάπτυξης & Επενδύσεων.

Γ. Επιπλέον, έχουν ληφθεί τα κάτωθι φορολογικά μέτρα:

1. Με την Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου (Π.Ν.Π.) ΦΕΚ Α' 55/11-3-2020 με θέμα «Κατεπείγοντα μέτρα αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσής του», η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4682/2020 (Α' 76), θεσμοθετήθηκαν μέτρα στήριξης της οικονομίας της χώρας. Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 της εν λόγω Π.Ν.Π. αναστέλλεται η καταβολή Φ.Π.Α. και η είσπραξη βεβαιωμένων οφειλών και παρατείνεται η

²Κατά τη γνώση μας σχετική η με αριθμ. ΓΔΟΥ 199/2020 (ΦΕΚ Β' 4460/19..20) ΚΥΑ.

προθεσμία καταβολής δόσεων στη Φορολογική Διοίκηση υπό συγκεκριμένους όρους και προϋποθέσεις.

2. Στη συνέχεια με το άρθρο πρώτο της **Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Π.Ν.Π.) ΦΕΚ Α' 68/20-3-2020** με θέμα «*Κατεπείγοντα μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεπειών του κινδύνου διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, τη στήριξη της κοινωνίας και της επιχειρηματικότητας και τη διασφάλιση της ομαλής λειτουργίας της αγοράς και της δημόσιας διοίκησης*», η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α' 83), μειώνεται σε έξι τοις εκατό (6%) ο συντελεστής Φ.Π.Α. για είδη ατομικής υγιεινής και προστασίας. Με το άρθρο δεύτερο επέρχεται μείωση μισθώματος επαγγελματικών μισθώσεων και μισθώσεων κύριας κατοικίας. Επιπλέον, με το άρθρο τρίτο επιταχύνονται οι διαδικασίες επιστροφής φόρου εισοδήματος και Φ.Π.Α. εφόσον το συνολικό ποσό ανέρχεται μέχρι του ύψους των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ, ανά φορολογία και ανά δικαιούχο. Επιπροσθέτως, με το άρθρο πέμπτο επεκτείνεται η αναστολή είσπραξης οφειλών σε μισθωτούς και φυσικά πρόσωπα που εκμισθώνουν ακίνητα σε πληγείσες επιχειρήσεις υπό συγκεκριμένους όρους και προϋποθέσεις.

3. Περαιτέρω, με το άρθρο πρώτο της **Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Π.Ν.Π.) ΦΕΚ Α' 75/30-3-2020** με θέμα «*Μέτρα αντιμετώπισης της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις*», η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4684/2020 (Α' 86), δίνεται έκπτωση 25% για εμπρόθεσμα καταβαλλόμενες δόσεις βεβαιωμένων στη Φορολογική Διοίκηση οφειλών επιχειρήσεων και φυσικών προσώπων υπό συγκεκριμένους όρους και προϋποθέσεις, ενώ με το άρθρο έκτο παρατείνονται ή αναστέλλονται οι προθεσμίες του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4174/2013), όπως οι προθεσμίες για την άσκηση ενδικοφανούς προσφυγής και κοινοποίησης πράξεων προσωρινού διορθωτικού προσδιορισμού φόρου ή προστίμου και οριστικών πράξεων διορθωτικού προσδιορισμού φόρου ή προστίμου. Επιπροσθέτως, με το άρθρο τρίτο παρέχεται κρατική ενίσχυση με τη μορφή της «επιστρεπτέας προκαταβολής» στις πληγείσες επιχειρήσεις.

4. Με το άρθρο δεύτερο της **Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Π.Ν.Π.) ΦΕΚ Α' 84/13-4-2020** με θέμα «*Μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις*», η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4690/2020 (Α' 104), δίνεται η δυνατότητα τροποποίησης του κύριου ενεργού Κωδικού Αριθμού Δραστηριότητας (Κ.Α.Δ.) των επιχειρήσεων υπό συγκεκριμένους όρους και προϋποθέσεις. Επιπλέον, με το άρθρο τρίτο παρέχεται το ευεργέτημα του συμψηφισμού ποσού ίσου με το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) επί της καταβληθείσας οφειλής που αντιστοιχεί στην απόδοση του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) με άλλες οφειλές ή δόσεις ρυθμίσεων ή διευκολύνσεων τμηματικής καταβολής στη Φορολογική Διοίκηση υπό συγκεκριμένους όρους και προϋποθέσεις.

5. Με την **Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου (Π.Ν.Π.) ΦΕΚ Α' 90/1-5-2020** με θέμα «*Περαιτέρω μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και την επάνοδο στην κοινωνική και οικονομική κανονικότητα*», η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4690/2020 (Α' 104), συμπληρώθηκε η ρύθμιση σχετικά με την έκπτωση 25% για δόσεις βεβαιωμένων οφειλών επιχειρήσεων και φυσικών προσώπων (άρθρο δεύτερο), δίνεται πίστωση καταβολής φορολογικών και λοιπών επιβαρύνσεων σε ενεργειακά προϊόντα (άρθρο τέταρτο), στηρίζονται οι επιχειρήσεις με αντικείμενο νοσοκομειακές δραστηριότητες (άρθρο πέμπτο), παρατείνεται η χρονική περίοδος διάθεσης πετρελαίου θέρμανσης με μειωμένο συντελεστή Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (άρθρο έβδομο) και δίνεται η δυνατότητα παράτασης της προθεσμίας καταβολής δόσεων, καθώς και αναστολής είσπραξης οφειλών για τις επιχειρήσεις τυχερών παιγνίων (άρθρο όγδοο).

6. Με το ν. **4690/2020 (Α' 104/30-5-2020)**:

I) Επεκτείνεται το ευεργέτημα της έκπτωσης ποσοστού 25% σε εμπρόθεσμα καταβαλλόμενες δόσεις βεβαιωμένων οφειλών και για το μήνα Μάιο 2020 (άρθρο 3).

II) Επεκτείνεται η μείωση μισθώματος επαγγελματικών μισθώσεων, μισθώσεων κύριας κατοικίας, μισθώσεων εξαρτημένων μελών - φοιτητών και μισθώσεων ναυτικών (άρθρα 4 και 15).

III) Παρατείνεται η προθεσμία ληξιπροθέσμου για αναδρομικώς εισπραχθείσες αποδοχές (άρθρο 5). Πρόσφατα εκδόθηκε η Απόφαση Α. 1182/2020 (Β' 3164) του Υφυπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της ΑΑΔΕ με την οποία παρατείνεται η προθεσμία έως 30 Σεπτεμβρίου 2020.

IV) Δίνεται παράταση στις προθεσμίες καταβολής φορολογικών επιβαρύνσεων που αναλογούν σε προϊόντα καφέ (άρθρο 6).

V) Μειώνονται οι συντελεστές Φ.Π.Α. από την 1^η Ιουνίου 2020 έως και την 31^η Οκτωβρίου 2020 για συγκεκριμένα αγαθά και υπηρεσίες (άρθρο 11). Ειδικότερα, στα μη αλκοολούχα ποτά και στα αεριούχα νερά, καθώς και στις υπηρεσίες μεταφοράς προσώπων και των αποσκευών τους ο συντελεστής Φ.Π.Α. ορίζεται σε δεκατρία τοις εκατό (13%) ενώ στα εισιτήρια κινηματογράφων, θεατρικών παραστάσεων και συναυλιών ο συντελεστής του φόρου ορίζεται σε έξι τοις εκατό (6%). Επίσης, διευρύνεται η εφαρμογή

του μειωμένου συντελεστή Φ.Π.Α. που ισχύει για τις υπηρεσίες εστίασης και στις καταναλώσεις των μη αλκοολούχων ποτών, χυμών και ροφημάτων.

VI) Καθορίζονται τα μέτρα στήριξης των εκμισθωτών στους οποίους καταβλήθηκε μειωμένο μίσθωμα σε ποσοστό σαράντα τοις εκατό (40%) βάσει νόμου στο πλαίσιο αντιμετώπισης των επιπτώσεων του κορωνοϊού COVID-19, παρατείνονται οι προθεσμίες καταβολής των βεβαιωμένων οφειλών τους, καθώς και δόσεων ρυθμίσεων/διευκολύνσεων τμηματικής καταβολής, αναστέλλεται η είσπραξη ληξιπρόθεσμων οφειλών και συμψηφίζεται το 25% των εμπρόθεσμα καταβαλλόμενων οφειλών με άλλες βεβαιωμένες οφειλές (άρθρα 13 και 14).

VII) Δίνεται η δυνατότητα δωρεάν διάθεσης αιθυλικής αλκοόλης προς το Υπουργείο Υγείας από νόμιμους κατόχους και από τα αζήτητα αποθέματα της Α.Α.Δ.Ε. για χρήση από νοσοκομεία, θεραπευτήρια και λοιπά ιδρύματα του Δημοσίου για ιατρικούς σκοπούς ή για την παρασκευή αντισηπτικών (άρθρο 17). Η δωρεάν διάθεση απαλλάσσεται από τυχόν οφειλόμενες φορολογικές και λοιπές επιβαρύνσεις. Επιπλέον, οι εργασίες (φασόν) παρασκευής αντισηπτικών ειδών από τις βιομηχανικές και βιοτεχνικές επιχειρήσεις για λογαριασμό του Υπουργείου Υγείας απαλλάσσονται από τον Φ.Π.Α., με δικαίωμα έκπτωσης του Φ.Π.Α. των δαπανών της επιχείρησης.

7. Με το ν. 4701/2020 (Α' 128/30-6-2020):

Ρυθμίζεται νομοθετικά το πρόβλημα με τις αποδοχές που εισπράχθηκαν αναδρομικά εντός του έτους 2013 (άρθρο 30) και επεκτείνεται: α) η μείωση του ΕΝ.Φ.Ι.Α. και για το έτος 2020 (άρθρο 35) και β) το ευεργέτημα της έκπτωσης ποσοστού 25% σε εμπρόθεσμα καταβαλλόμενες δόσεις βεβαιωμένων οφειλών μηνός Ιουνίου 2020 (άρθρο 36).

8. Με το ν. 4706/2020 (Α' 136/17.07.2020) παρέχεται η δυνατότητα καταβολής: α) του φόρου εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων φορολογικού έτους 2019 σε οκτώ (8) ισόποσες μηνιαίες δόσεις, β) του ΕΝ.Φ.Ι.Α. σε έξι (6) ισόποσες μηνιαίες δόσεις και γ) προβλέπεται έκπτωση δύο τοις εκατό (2%) στο συνολικό ποσό του φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων, σε περίπτωση εφάπαξ καταβολής του.

9. Με το ν. 4714/2020 (Α' 148/31-7-2020) θεσμοθετείται: α) η αναστολή για το φορολογικό έτος 2019 της υποχρέωσης καταβολής τέλους επιτηδεύματος για τους αγρότες κανονικού καθεστώτος ΦΠΑ, καθώς και για τους αλιείς, β) η απαλλαγή της δωρεάν διάθεσης μετοχών και των διατακτικών εσωτερικού τουρισμού, υπό όρους, από τη φορολογία εισοδήματος από μισθωτή εργασία και συντάξεις, γ) η μείωση της προκαταβολής φόρου εισοδήματος φορολογικού έτους 2019 ανάλογα με το ποσοστό μείωσης του κύκλου εργασιών που δηλώνεται για σκοπούς Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) του πρώτου εξαμήνου του 2020 έναντι του πρώτου εξαμήνου του 2019 και δ) η παράταση της προθεσμίας υποβολής των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος φορολογικού έτους 2019 των φυσικών προσώπων του άρθρου 3 του ν. 4172/2013 (Α' 167) και των νομικών προσώπων ή νομικών οντοτήτων του άρθρου 45 του ίδιου νόμου, των οποίων το φορολογικό έτος λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2019, μέχρι την 28^η Αυγούστου 2020. Η καταβολή του φόρου από τις ως άνω δηλώσεις ρυθμίζεται σε οκτώ (8) ισόποσες μηνιαίες δόσεις και παρέχεται έκπτωση δύο τοις εκατό (2%) στην εφάπαξ καταβολή του οφειλόμενου φόρου μέχρι την 31^η Αυγούστου 2020.

10. Με την ΠΝΠ Α' 161/22.08.2020, εισήχθησαν μεταξύ άλλων, έκτακτα μέτρα στήριξης των τουριστικών επιχειρήσεων και της αγοράς εργασίας.

11. Με τον ν. 4722/2020 (Α' 177 / 15.09.2020) προβλέπονται τα εξής:

α) παρατείνεται και για τον μήνα Σεπτέμβριο η μείωση μισθώματος επαγγελματικών μισθώσεων, μισθώσεων κύριας κατοικίας, μισθώσεων εξαρτημένων μελών - φοιτητών και μισθώσεων ναυτικών (άρθρο 3)

β) θεσπίζεται προαιρετική μείωση μισθώματος επαγγελματικών μισθώσεων, μισθώσεων κύριας κατοικίας, μισθώσεων εξαρτημένων μελών φοιτητών και μισθώσεων ναυτικών (άρθρο 4) και

γ) επεκτείνονται τα μέτρα στήριξης των εκμισθωτών, που δεν εισέπραξαν μισθώματα στο πλαίσιο αντιμετώπισης των επιπτώσεων του κορωνοϊού COVID-19, προκειμένου να περιλαμβάνουν, εκτός από την κατ' επιταγή νόμου μείωση, και την προαιρετική μείωση μισθώματος επαγγελματικών μισθώσεων, μισθώσεων κύριας κατοικίας, μισθώσεων εξαρτημένων μελών - φοιτητών και μισθώσεων ναυτικών κατόπιν συμφωνίας εκμισθωτή και μισθωτή. Επιπλέον, διασαφηνίζεται το πεδίο εφαρμογής της παρ. 2 του άρθρου 13 του ν. 4690/2020 με τη ρητή πλέον αναφορά ότι την προβλεπόμενη έκπτωση δικαιούνται αποκλειστικά τα φυσικά πρόσωπα (άρθρο 5).

12. Τέλος, με τον ν. 4728/2020 (ΦΕΚ 186 Α' /29.09.2020) προβλέπονται τα εξής:

α) Καταβολή δόσεων Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων για το έτος 2020 (άρθρο 9),

β) Επέκταση της μείωσης των συντελεστών Φόρου Προστιθέμενης Αξίας για συγκεκριμένα αγαθά και υπηρεσίες μέχρι τις 30 Απριλίου 2021 (άρθρο 10)

- γ) Προσαυξημένη έκπτωση διαφημιστικής δαπάνης κατά τα φορολογικά έτη 2020 και 2021 (άρθρο 11)
δ) Αναστολή επιβολής τέλους συνδρομητικής τηλεόρασης (άρθρο 12).

Επισημαίνεται ότι κατ' εξουσιοδότηση της ανωτέρω νομοθεσίας έχει εκδοθεί πληθώρα κανονιστικών πράξεων, ήτοι Κοινών Υπουργικών Αποφάσεων και Υπουργικών Αποφάσεων (ΚΥΑ-ΥΑ), που ρυθμίζουν με διεξοδικό τρόπο τα θέματα που ανακύπτουν κατά περίπτωση.

Σε κάθε περίπτωση το Υπουργείο Οικονομικών παρακολουθεί συνεχώς τις εξελίξεις που σχετίζονται με την διάδοση του κορωνοϊού και τις επιπτώσεις στις επιχειρήσεις, τους εργαζόμενους και την οικονομία και θα προχωρήσει αν κριθεί σκόπιμο σε νέες πρωτοβουλίες στήριξης των πληγέντων στο πλαίσιο των δημοσιονομικών δυνατοτήτων της χώρας. Επίσης, μελετά τα αιτήματα φορέων και πολιτών για βελτιώσεις και ελαφρύνσεις στη φορολογία.

Οι πρόσθετες παρεμβάσεις και μέτρα που σχεδιάζονται, ανακοινώνονται από το γραφείου τύπου του Υπουργείου Οικονομικών στον ιστότοπο (www.minfin.gr) και συγκεκριμένα στην ιστοσελίδα: <https://www.minfin.gr/web/guest/grapheio-typou>.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Υφυπουργού, κ. Α. Βεσυρόπουλου
3. Γραφείο Υφυπουργού κ. Γ. Ζαββού
4. Γραφείο Γενικής Γραμματέα Φορολ. Πολιτ. & Δημ. Περιουσίας
5. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Οικονομικής Πολιτικής
6. Αυτοτελές Τμήμα Κοινοβουλευτικού Ελέγχου